

Etelä-Pohjanmaan liitto

03.04.2014

EPL/38/05.00.03/2014
Maakuntahallitus
31.3.2014 § 47Valtiovarainministeriö
Kunta- ja aluehallinto-osasto
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntönnö 4.2.2014 VM064:01/2012

Lausunto koskien selvitysmiehen luonnosta hallituksen esitykseksi kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistamiseksi

Valtionosuusjärjestelmän yksinkertaistaminen on oikean suuntainen tavoite, sillä kriteerien vähentäminen ja selkeyttäminen parantavat järjestelmän läpinäkyvyyttä ja oikeudenmukaisuutta. Kriteerien sisällä merkittävimmät painotusmuutokset liittyvät siihen, että sairastavuus-kriteerin painoarvo nousee suhteessa ikärakenteeseen. Muutos parantaa valtionosuuden kohdentumista sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskehitykseen, vaikkakin ikärakenne sinällään on selkeä ja läpinäkyvä kriteeri.

Verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen osalta tasausrajaa ehdotetaan nostettavaksi, mikä on oikeansuuntainen muutos ja siirtää painopistettä kustannusten tasauksesta tulojen tasaukseen. Toisaalta kuntien omarahotusosuuden nousu syö pohjaa tasaukselta erityisesti alhaisen tulotason alueilla.

Työpaikkaomavaraisuustekijän nostaminen kannustimeksi valtionosuusuudistuksessa on kriteerinä kyseenalainen. Se on yhtäältä oikeansuuntainen signaali kunnille, mutta toisaalta sisältää samalla riskejä, jotka voivat aktualisoitua siten, että työpaikkojen menetykset kertautuvat myös valtionosuuksien menetyksinä. Lisäksi kunnat ovat lähtökohtaisesti eriarvoisessa asemassa työpaikkaomavaraisuudessaan mm. sijainnistaan ja alueen tai valtiovallan historiallisista päätöksistä johtuen.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää valtionosuusuudistusta kokonaisuutena tarpeellisenä ja toteaa uudistusesityksen sisältävän oikeansuuntaisia elementtejä järjestelmän edelleen kehittämiseen. Jatkovalmistelussa toivotaan mahdollisimman kattavasti huomioitavan meneillään olevat kuntarakenteeseen ja sote-rakenteisiin liittyvät uudistukset. Lisäksi valtionosuusmuutoksissa kunnille on annettava riittävän pitkä sopeutumisaika erityisesti silloin, jos muutokset ovat merkittäviä.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Asko Peltola
MaakuntajohtajaJari Iso-Koivisto
Hallintojohtaja